

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei

VI. ÉVFOLYAM. - 3. SZÁM TIMISOARA, 1930 JANUÁR 4, SZOMBAT ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Prof. Striegel

Az élet mindinkább nehezebbé válik harcainban a lelki felüdülés ritka szép pillanatai azok, amikor deresedő fővel a képzelet selyemsuhogásu szárnyain visszaszállunk a múltba és emlékezünk régi idők régi szépségeiről. Sokszor egy illat, egy szín, a gondolatoknak villámgyors társulása az, ami visszaragad, visszaálmód bennünket a múltba. Vagy egy hang, egy arc, egy név... Prof. Striegl... Ezt a nevet így láttam sváb laptársunk egyik cikke alá írva. Prof. Striegl... És egyszerre Szegeden voltam ismét a tiszamenti nagy alföldi magyar városban, hanem rozó, játékos kedvű drukkoló kis diák. És láttam Striegl József tanár urat magyarosan kunkorodó bajuszával keményen pattogó magyar beszédét hallottam. Láttam ezt a tetőtől-talpig magyar tanár urat, aki egyben nagy diákkonviktusnak volt ugyanakkor igazgatója. Ezt a „táp- és nevelőintézetet” igazgatta abban a szabad idejében, amely megmaradt részére tanári órán kívül. Mert a mostani Prof. Striegl tanár is volt a szegedi magyar állami gimnáziumban. Ezenkívül felügyelt a konviktusban a gyermekek táplálkozására és nevelésére. Gondoskodott a magyar szellemi táplálásukról és magyaros nevelésükről. Mint diák, akkor úgy láttam, hogy jól és becsületesen végzi ezt a hivatását, mert hiszen működéséért sok mindenféle kiüntetésben és elismerésben volt része. Magyar szereplése révén nemcsak a szegedi magyar Dugonics irodalmi társaságnak lett működő tagja, hanem valahogyan belesodródott a politikai életbe is, ahol nagyon radikális magyar elveket vallott. Ez nekünk, diákoknak nagyon tetszett, mert természetesen mind lelkes negyvennyolcasok voltunk és valahogy igazolva láttuk politikai érzelmi állásfoglalásunkat azzal, hogy soraink között tudtunk és láttunk tanárokat is. Ezek között a leghangesabb az a Striegl tanár ur volt, akinek aláírása most úgy fest: Prof. Striegl. Ez a Prof. Striegl annak idején nagyon lelkes magyar és nagyon lelkes kosnthiszta volt, sőt — ha jól emlékszem — talán képviselőjelölt is volt. Hogy lelkes magyar kortes volt a választásokon, arra határozottan emlékszem. Ez a negyvennyolcas Striegl most Prof. Striegl lett és aki egykoron magyar érzést, magyar

szellemet csöpögtetett a gyermeklelkékbe, most gyűlölködéstől csöpögő, magyartaló cikket írt a magyar iskola ellen. És ezen cikk olvastára összeomlott bennem valami, amit régi diákéveimből hoztam magammal és amit szentnek tartottam. Összeomlott bennem a hit az őszinteségben, a meggyőződés becsületességében, a tanítás tisztességében. És elmenekültem a gyászossá vált múltból a sivár jelenbe, amely legalább nem hiteget, nem ámit, nem csal és nem ígér többet, mint amit nyújt. Ezt köszönhetem Prof. Strieglnek, a volt magyar tanárnak, a magyar Dugonics Társaság volt tagjának és majdnem magyar függetlenségi képviselőnek az njesztendőben. Bármilyen

szomorú és lesújtó is azonban ez a Prof. striegl tapasztalatom, mégse irigylem Prof. Striegl, sem a megtagadott multjáért, sem pedig új jelleméért, amelyet különösen adott körülmények között bizonyára éppen olyan könnyen tagadna meg, mint tette azt életének a múltba vetett évtizedeivel. Vuchetich Endre.

A temesi magyarság a kormányval, a németekkel és cionistákkal szavaz a községi választásokon

Temesvár, január 3.

A bánási magyarság vezetői meghozták a döntést a községi választások ügyében. A döntés úgy szól, hogy a Magyar Párt együtthalad a nemzeti parasztpárttal és a velük szövetségben álló német népközösséggel és cionistákkal. Ennél a döntésnél olyan szempontok játszottak közre, amelyek Temestorontálmegyében nem igen engedtek meg más megoldást a magyarság részére. Nemzeti kisebbségi szempontból a leghelyesebb lett volna, ha sikerül kisebbségi blokkot létesíteni és ennek zászlaja alatt indulni a választási harcra.

A magyarság áldozatot hoz azzal, hogy a községi választásokra szövetkezik azzal a román politikai párttal, amelytől minden reményei megvalósítását várta, de eddig csak esalódásban volt része.

Ezt az áldozatot azonban meg kellett hoznia nem azért, hogy egyes jelöltjeinek mandátumot biztosítson a városi és megyei nagytanácsban, hanem hogy a kisebbségi gondolatot ezekben a közjogi jelentőségű ügyekben is szolgáljuk. A németek eleve a kormánypárthoz kötötték választási akciójukat és így a magyarságnak nem maradt más választása, mint vagy önálló listával résztvenni a választásokon, vagy pedig szövetkezni a németekkel, akikkel együtt így a kormánypárttal is szövetséget kénytelen létesíteni a Magyar Párt. Áldozat a magyarság részéről azért is, mert véleményünk szerint a Temesvár városában a magyarság

részére a jelölőlistán fentartott helyek nem felelnek meg a magyar lakosság számarányának.

Tette ezt azonban a párt azért, mert junktimot teremtett a városi és megyei választások között úgy, hogy helyet biztosít a magyarságnak a megyei nagytanácsban is.

A megállapodást hosszas tanácskozások és tárgyalások előzték meg és azok Szilveszter napján elvi megegyezésre is vezettek. Ezt a megegyezést a Magyar Párt elnöki tanácsa név napján ratifikálta, anélkül, hogy nyomban megejtette volna a jelöléseket is. A megállapodás értelmében a listán a megyei tanács részére, amelynek a törvény értelmében

Temestorontálmegyében negyvenkét tagja van, huszonegy román, tizenhét német, három magyar és egy szerb szerepel. A harminchat tagu városi nagytanács jelöltjei között tizenkettő román, kilenc-kilenc a magyar és német, míg a cionistáknak két hely jut,

a szociáldemokratáknak pedig négy helyet tartottak fenn. A megegyezés szerint Temesvár város helyettes polgármestere, akit a törvény értelmében szintén a megválasztottak közül jelölnek ki, német lesz. Az állandó választmányban Temesvárott két román, az alpolgármesterrel együtt két német, egy magyar és egy szociáldemokrata foglal majd helyet. A megyei szövetségben a németek egy helyet, míg az igazgatótanácsban két helyet kapnak. A magyarságnak a megyei választmányban nem lesz képviselete.

A listán — mint említettük — a szociáldemokraták részére is tartottak fenn helyet arra az esetre, ha sikerülne velük is megállapodást létesíteni.

Ez nem látszik nagyon valószínűnek, mivel a szociáldemokraták országos pártvezetőségi ülése annak idején határozatot hozott, amelynek értelmében semmi körülmények között sem jelölnek a kormánnyal közös listán.

Abban az esetben — ami valószínű — ha a szociáldemokratákkal nem sikerülne megegyezést létesíteni, a részükre fentartott helyeket egyenlő arányban osztják fel magyarok, románok és németek között. A Magyar Párt elnöki tanácsa valószínűleg ma tart ülést, amelyen kiválasztja azokat, akiket úgy a városban, mint a megyében jelöl. A németek a jelöléseket már tegnap megejtették. Ugyancsak ma délután tart ülést a nemzeti parasztpárt is, hogy a jelöléseket eszközölje.

Számolni kell még a szociáldemokraták, a liberálisok, a kommunisták és a polgári blokk listájával. Nincs kizárva, hogy a polgári blokk a szociáldemokratákkal egyenlik meg.

Ha külön-külön listát állítanak, úgy Temesvárott öt párt küzd egymással a győzelemért. Csak az a párt számíthat helyekre, amely az összes szavazatoknak legalább husz százalékát nyeri el. Ennél kevesebb szavazattal egy helyet sem biztosít a törvény. A husz százalék eléréséhez Temesvárott körülbelül háromezeröttszáz szavazat szükséges.

Lugoson

ugyanabban az időben jelenik meg a Déli Hirlap, mint

Temesvárott

A mult tanulságai és a jövő reményei az ujévi üdvözlések tükrében

Temesvár, január 3.

Az egyes pártok és társadalmi intézmények a hagyományhoz hiven az idei ujév alkalmából is megtartották a szokásos üdvözléseket, amelyekből kiesillan a jobb jövőbe vetett bizodalom. Az egyes tisztelgésekről az alábbiakban számolunk be:

A Magyar Pártban

A Magyar Párt bányai tagozatának helyiségében nagyszámban gyűltek össze az elnöki tanács, az intézőbizottság, valamint az egyes temesvári altagozatok vezetőségi tagjai a szokásos ujévi üdvözlésre. Veterány Viktor dr. ügyvezető elnök üdvözölte Ambrózy Andor báró tagozati elnököt. Tíz esztendeje mult annak, — mondotta — hogy a magyarság itt kisebbségi sorsban él és hat esztendeje van annak, amióta a Magyar Párt megkezdte szervezkedését. Az elmúlt idő alatt valamennyi jelentősebb román politikai párt kormányon volt és nekünk alkalmunk volt velük politikai érintkezésbe kerülni. Tapasztalnunk kellett, hogy propaganda céllal megértő eszméket hangoztattak a kisebbségekkel szemben, de ezek az eszmék a gyakorlatban mind megsemmisültek. Mindebből a tanulság az, hogy a magyarságnak szent kötelessége az összetartás, az egységbe való tömörülés, a pártfegyelem és a teljes megszervezettség. Azután visszaillesztést vetett az eddigi munkásságra és kiemelte Ambrózy elnök érdemeit. Nemcsak a szokásnak hódolunk, amikor ujév napján felkeressük jókívánságainkkal, — fejezte be beszédét — hanem szeretettel és szívünk melegével jöttünk el hozzá és felkérjük, hogy eddigi tevékenységét folytassa a jövőben is. Kívánjuk, hogy az Isten sokáig éltesse.

A népre kell támaszkodni

Ambrózy Andor báró válaszában hangsúlyozta, hogy a román politikai pártoktól semmit nem várhatunk. A választások előtt mindig megértést hirdettek a kisebbségekkel szemben, a választások után pedig legfőbb törekvésük a kisebbségek letörése volt. A Magyar Párt ezekkel a törekvésekkel szemben felvette a harcot és mindig szem előtt tartja a magyarság érdekeit. Ha a magyarság tömege nem volna mögöttünk, úgy minden munkásságunk meddő volna. Ha továbbra

is a népre támaszkodunk és továbbra is azon igyekezünk, hogy Romániában minden magyart beszervezzünk a Magyar Pártba, akkor semmi hatalom

nem lesz képes minket elnyomni. Ambrózy Andor báró elnök beszédét a jelen voltak hosszantartó éljenzéssel fogadták.

A püspöknél

Délben tizenkét órakor plébánosai vezetésével összegyűltek az egyes temesvári római katolikus hitközségek tanácsai a püspöki palotában, hogy Pacha Ágost püspököt üdvözljék. Az első üdvözlő beszédet Matolay Zoltán dr., az erzsébetvárosi hitközség elnöke mondotta.

— Itt állunk — mondotta — főpásztorunk előtt, hogy mult és jelen mesgyénjén üdvözljük a szeretet és béke nevében, amelyet Isten nevében nekünk hirdet. És amikor a püspököt üdvözljük, meg kell emlékeznünk az egyház fejről is, a pápáról, aki az elmúlt évben visszanyerte szabadságát és megszűnt a Vatikán foglya lenni. Amikor erről a mostani ujév napján

megemlékezünk, további sikereket kívánunk a Szentatyának, püspökünket pedig biztosítjuk ragaszkodásunkról és kérjük, hogy az erkölcs és vallás terén továbbra is vezessen minket.

Hollinger Péter beszélt azután németül. Hangsúlyozta, hogy a népes küldöttség nemcsak Temesvár, hanem az egész egyházmegye katolikusága nevében jött püspököt üdvözölni. Kérte a püspököt, hogy a megjelentekre adja atyai áldását, hogy ezáltal lelkiileg megerősödvé jobban bírják a sivar élet bajait és gondjait elviselni.

Pacha Ágost püspök az üdvözlésekre magyar és német beszédben válaszolt és többek között a következőket mondotta:

A lelkek megértése

— Meghatottan hallgattam a két szónoklatot. Meg vagyok róla győződve, hogy a szeretet hozott titeket hozzám, édes hiveim, kedves fiaim. Érzem, hogy a működésem nem volna igazi, ha nem érteném meg a lelketeket és ti nem értenétek a lelkemet. Elismeréssel kell szólnom az egyes hitközségekről, amelyek sokkal többet dolgoztak, mint amennyit tőlük várni lehetett. Ez pedig csakis mély vallásossá-

gukból eredt. Köszönöm a küldöttség jókívánságait és azokat szívemből viszonozom. Boldog ujévet kívánok önöknek, családjaiknak és valamennyi hivemnek.

Pacha püspök azután megáldotta a küldöttséget, majd sorra kezét szorított annak minden egyes tagjával. Ezzel az üdvözlés a püspöki palotában véget ért.

Ahol számúzik a politikát

Január elsején délelőtt tizenegy órakor az ipari munkaadók szindikátusa az ujévi üdvözlések előtt a székház bejáratának falán elhelyezett és az elhalt Klein Jenő mérnök emlékéért hirdető márványtáblát leleplezték le. A márványtábla előtt, amelyet Tunner Kornél kőfaragómester ajándékozott a szindikátusnak, Veterány Viktor dr. szindikátusi ügyész mondta az emlékbeszédet. Kegyelettel szólt Klein Jenőről, akinek érdeme, hogy a szindikátusi székház 1925 december 10-én megnyílhatott. Az ünneplők azután fölvonlaktak a másodemeleti nagyterembe, ahol Kovács István alelnök mondotta el az ujévi beszédét.

— Ebben a házban sohasem jutott szóhoz a politika, — mondotta — mert ebben a házban olyan társadalmi osz-

tály gyülekezik, amely faji és nyelvi különbségre való tekintet nélkül kizárólag a termelő munkának él. Ma ismét összejöttünk, hogy az év első napján áldást kérjünk az Istentől. Elsősorban boldog ujévet kívánunk a királynak és az egész uralkodó családnak, a hatóságoknak, itt megjelent vendégeinknek, szindikátusunk szakcsoporthaj elnökeinek, tagjainak és valamennyi iparosnak. Megemlékezett még a szindikátus tisztviselőiről, akik az elmúlt esztendőben is buzgón látták el munkájukat. Utána Lendvai Jenő iparkamarai főtitkár szólalt föl, aki a kamara jókívánságait tolmácsolta. Baneu Szvetozár, a városi iparügyi osztály vezetője, majd Malz József, Wekerle József, Drexler Miksa dr. főrabbi beszéltek.

A két tűzoltóság együttműködése

A temesvári önkéntes tűzoltótestületek négy parancsnoksága testületileg kereste föl az ujév alkalmával idehaza tartózkodó Vidrighin Sztán vasuti vezérigazgatót, a temesvári önkéntes tűzoltóság elnökét. A küldöttség jókívánságait Blum Mór józsef-

városi parancsnok tolmácsolta. Vidrighin Sztán hosszabb beszédben válaszolt és megígérte, hogy mindent megtesz, hogy az önkéntes tűzoltóság viszszerkerüljön régi jogaiba és visszakapja teljes felszerelését. Annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy si-

kerülni fog a városi hivatásos és önkéntes tűzoltóság együttes működését lehetővé tenni.

A magyar dal-egyletek ujévi

Ujév napján a temesvári magyar dal-egyletek küldöttsége tisztelgett Romániai Magyar Dalosszövetség I. n. Kerületének elnökénél, Brebera Vencel dr. ügyvédnél, kit Braunl. z. székese gyházi karnagy, a Temesvári Dalkör karnagya köszöntött, kifejezve az egyletek szeretetét és lényeges ragaszkodását elnökük irányában. Brebera Vencel dr. nagyhatalmú beszédben mondott köszönetet az iránta megnyilvánított figyelemért és szalomért, majd további lelkes, önzelen munkára buzdította a dalosokat.

A liberálisok tavasszal átveszik a kormányt

A liberális párt temesi szervezőinek küldöttsége tisztelgett Cosma Aurél dr. volt miniszternél, a szervezet elnökénél. A küldöttség szónokló, rámutatott az ország jelenlegi súlyos helyzetére és ama nézetének adta kifejezést, hogy abból csak a fegyvertelen és szervezett liberális párt mentheti ki. Jó egészséget és erőt kívánt a további küzdelmekhez Cosma Aurél dr. pártelnöknek. Cosma Aurél dr. volt miniszter válaszában kifejtette, hogy egy év után az ország erkölcsi és politikai létalapja csödbe jutott. Erkölcsileg meggingott a hűség trón iránt és mindenfelé a züllöttség jelei mutatkoznak. Anyagilag a törszélén áll az ország, szerződésileg biztosított pazarlások folynak és az összes társadalmi osztályok soha olyan anyagi krízisben nem voltak, mint épen ma. A jelenlegi parlament konstruktív munkát nem végzett és a kormány a kormányzás legelemibb ismereteivel sincsen tisztában. Felmerül a kérdés: ki mentse ki ebből a helyzetből? Ismét a liberális pártra vár a felelet. A liberális pártra, amely nem kereti a hatalmat, de átveszi azt, amikor az ország hívja. A liberális párt igaz és őszinte békét és munkát akar a kisebbségekkel. Végül rámutatott arra, hogy az elmúlt évben a liberális párt sorai megerősödtek és bizalommal tekintenek a jövő elé. Cosma Aurél dr. volt minisztert az ujév alkalmából a barátok, tisztelők, ismerősök oly nagy számban keresték fel szerencsekívánataikkal, hogy azokat képtelen egyenkint megköszönni. Ezért uton mond mindenkinek köszönetet, aki őt az ujév alkalmából üdvözlésével felülcste.

A kormánypárt

Az ujév alkalmával a nemzeti párt Dóm-téri klubhelyiségében zajosan éltették Maniu miniszter elnököt és a pártot. Hivatalos felkiszöntők nem hangzottak el, mert Bucu Szevér kerületi igazgató, a temesvári pártfőnök Bukarestben tartózkodott. A párt megbízásából Baran Korinán dr. ideiglenes polgármester üdvözlő táviratokat küldött Bukarestbe Maniu miniszterelnöknek és Bucu kerületi igazgatónak.

A néppárt

A néppárt temesi szervezeténél sem volt hivatalos ujévi fogadtatás. A temesi szervezet temesvári tagjai táviratilag üdvözölték Averescu tábornokot, Goga Oktáviánt és Groza Péter volt minisztereket.

Olcsó tűzifa

prima minőségben kapható

„HESTIA“

PATELEPEN. Józsefváros, Rózsa utca és Szilágyi-u. sarok. Telefon 12-99

Házhoz szállítás! Szolid kiszolgálás!

CONTINENTAL Szálloda, Budapest

VII., Dohány-utca 42-44. Táviratok: Continentalotel.

A vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság — Kényelem — Előzékenység

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.

Egyágyas szobák árai: 5, 6, 7, 8, 9, 10 pengő.

Kétágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák telefonnal. Szobák fürdőszobával.

Nem a segély, hanem a politika fontos egyes munkásvezetőknek

Temesvár, január 3.

Amióta felvetődött a munkanélkülek segélyezésének ügye, azóta majdnem naponta vannak tüntető felvonások, gyűlések és tanácskozások. A városi ideiglenes bizottság ugyanis elhatározta, hogy a munkanélküliek részére ingyenes tüzifát oszt ki, a pénzügyi segélyezés módjairól pedig a döntést esztőtörtök délutánra halasztotta.

A munkanélküliek Páva-utcai gyülekezési helyén kedden délután megjelent Reiter József városi ideiglenes bizottsági tag és hatvanhárom eszaládnak adott ki ugyanannyi méter fára szóló utalványt.

A szociáldemokrata párthoz tartozó munkanélkülieknek az ingyenfára szóló utalványokat a Nyomdásotthonban osztották ki kedden és tegnap délután és eddig százötven méter tüzifára szóló utalványt adtak ki. Az egységes zakszervezetekhez tartozó munkanélküliek részére a fautalványok kiosztását tegnap délelőtt a Munkásotthonban kellett volna folytatni. Mikor ott délelőtt nyolc óra után megjelent Reiter József és munkáját meg akarta kezdeni, eléje állott a munkanélküliek bizottságának egyik tagja, Schön Márkus, aki tiltakozott az ellen, hogy Reiter József a Munkásotthonban tartózkodjék.

Hangoztatta, hogy Reiter Józsefet az egységes zakszervezetből kizárják és azért ott nincsen helye, ha pedig nem távozik el, akkor nem garantálnak személyes biztonságáért.

Reiter erre a városházára ment és ott jelentést tett az esetről Baran Koriolán dr. polgármesternek. Nemsokára a munkanélküliek nagy tömege jelent meg a városháza elé és küldöttség akarta Baran Koriolán dr-t felkeresni. Ez azonban kijelentette, hogy a küldöttséget nem fogadja és a fakiosztást ezentúl a telekbíróságokon fogja végeztetni.

A munkanélküliek erre visszatértek a Munkásotthonba. Ott a munkanélküliek bizottsága sokáig tanácskozott, majd Schön Márkus nagy beszédet intézett a tömeghez. Elmondotta, hogy a munkásság még egyszer fogja felkeresni a városi vezetőséget, hogy a munkanélküliek részére segélyt követtelen.

Ez lesz az ötödik küldöttségjárás, de egyben az utolsó is, mert ha megint hiába mennek, úgy a munkások majd megmutatják, hogy mire képesek.

A város százötven méter fát akar kiosztani hatezer nélkülöző között. Azután erősen támadta Reiter Józsefet, majd a szociáldemokratákat, akik szerint csak azoknak adnak fautalványt, akik belépnek a pártjukba. Felszólította a munkanélkülieket, hogy délután négy órára vonuljanak fel a városháza elé, hozzák magukkal összes hozzátartozóikat, valamint hívják el dolgozó társaikat is, hogy legalább tízezer ember vonuljon fel. Most már legyen elég a sok tárgyalásból.

A munkásság nem akar éhen halni — mondotta Schön Márkus —

és ha meg kell halnia, akkor haljon meg inkább a barrikádon.

Szavait a burzsujok abeugolásával végezte, aminek a hallgatók között nagy visszhangja volt. Valaki elkiáltotta magát, hogy éljen az orosz szovjetunió, mire nagy éljenzés támadt.

Hasonló értelemben beszélt azután Grün Miklós is. Az izgatásnak meglett az eredménye, mert délután nagy tüntetések voltak, a tömeg összetűzött a rendőrséggel. Erről, valamint a tüntetések további fejleményéről a Legújabb rovatban számolunk be.

Himbálozó deszkákon bukdácsol a gyalogjáró közönség a gyárvárosi Tigris-utcában

Temesvár, január 3.

A gyárvárosi Tigris-utcában négy hónap előtt vízvezetési és csatornázási munkálatokat kezdtek. Fölásták az egész utcát, a kocsit két oldalára méternyi magasságba dobálták föl az agyagot. Ezek a sáncok még ma is úgy gátolják a közlekedést a Tigris-utcában, mint négy hónappal azelőtt. A kiásott földből bőségesen jut a gyalogjáró aszfaltra is, minek folytán ott állandó a bokáig érő sár. Legrosszabb

azonban az állapot az egyes utcák keresztvezetéseknél. Ott a gyalogjárók részére két-két keskeny deszkát fektettek le. Ezek a mozgó, himbálózó deszkákon bukdácsol a közönség és örökösen rettegnie kell attól, hogy belesik a sárba. Ha már nem tudják a munkálatokat ebben a szerencsétlen utcában befejezni, akkor találjanak rá módot, hogy a gyalogközlekedést lehetővé tegyék.

Hetvenöt gyermek elégett egy rémes mozi-tűznél

London, január 2.

Paisley városkában az egyik moziban gyermekelőadást tartottak. A film javában pergett, amikor hirtelen tűz támadt, amely leirhatatlan pánikot keltett. A kis gyermekesereg sikoltozva igyekezett a szabadba, de az ajtóknál borzalmas jelenetek játszódtak le, mert az összes ajtók befelé nyitak és a gyermekeknek lehetetlenné tette a szabadba való jutást. Sok gyermeket agyontapostak, azonkívül a lángok és a sűrű füst is számos áldozatot követelt. Összesen hetvenöt gyermek vesztette életét, de a kórházban még több olyan sebesültet ápolnak, akinek

életben maradásához nincsen remény. Egész Anglia gyászbaorult a gyermektragédia miatt. A királyi pár és a miniszterelnök hosszú részvétélirátot intéztek Paisley város tanácsához. A szerencsétlen kis áldozatok holttestét ma temetik. A város hatvan lelkesze ingyenes közreműködését ajánlotta fel és minden gyászházban külön gyászmisét tartanak. A kórház egyik orvosa, aki látta a szegény megégett gyermekek kínos vergődését, a borzalmas látvány hatása alatt megőrült. Több anya öngyilkosságot akart elkövetni.

Leirhatatlan lelkesedéssel tüntetett az indiai nemzeti kongresszus Anglia ellen

London, január 2.

Az indiai nemzeti kongresszus határozata Angliában nagy megrökönyést keltett. Lahoreból érkezett távirat szerint ugyanis az indiai kongresszus kétezernyolcszáz delegátusa keyés kivétellel egyhangulag elfogadta Gandi javaslatát, amely visszautasítja India részvételét az angol törvényhozó szervekben. Tizennyolc angol munkáspárti képviselő felszólította a kongresszust, hogy tegye komoly megfontolás tárgyává az angol kormány megívását a londoni alkotmánykészítő konferenciára. A kongresszus tegnap teljes ülésében megszavazta azt a határozati javaslatot, amely szerint a független India nem hajlandó az ide-

gen közigazgatás által teremtett helyzethez tovább is alkalmazkodni. A kongresszus utolsó percei leirhatatlan lelkesedéssel folytak le. A delegátusok hangosan kiáltották:

— Üdv anyánknak, Indiának!

A kongresszus határozatának megfelelően az indiai politikusok nagy része máris lemondott az indiai központi kormányban és az egyes tartományi kormányzati hatóságoknál viselt tisztségeikről. A kongresszusi határozat ugyanis kimondotta, hogy az indiai nemzeti kongresszus tagjai minden kapcsolatot megszakítanak az angolokkal és lemondanak azokról az állásokról, amelyeknek viselése folytán az

angol hatóságokkal érintkezniök kellere.

Nyugtalanúságot okoz az angol közvéleményben az egyiptomi helyzet is. Kairói híradás szerint Egyiptom új nacionalista miniszterelnöke, N a h a s z pasa, a királyhoz intézett levelében új alkotmánymódosítást tervezett elő, amely szerint az ország önállóságának törekvését és az állam méltóságát tisztelő szerződésnek a megkötését sürgeti Angliával. Hír szerint az új szerződésben követelni fogják, hogy az angol csapatokat vonják ki Egyiptomból. Követelik továbbá azt, hogy az egyiptomi csapatok is vegyenek részt a suezai csatorna védelmében.

Női blokk a temesvári községi választásokon

Temesvár, január 3.

Az új közigazgatási törvény rendelkezései szerint bizonyos iskolai előképzettséggel, vagy társadalmi állással bíró nők a községi választásokban résztvehetnek, szavazati joguk van és jelölthetők is magukat. Temesvárott háromezer a női választók száma. A kulisszák mögött, a legnagyobb titokban eddig csak a román nők vetették fel maguk között a kérdést, hogy a községi választások során melyik pártra adják le szavazatukat. A nőmozgalmakban már eddig is aktív résztvevő román nők most Temesvárott alakítandó Román Női Blokk tervét hozták előtérbe. Ebbe a blokkba csoportosítanak minden olyan román asszonyt, akinek szavazati joga van. A blokk pedig arra a listára szavazna és tagjait azon a listán jelölné, amely a legtöbb helyet kínálja fel. Ez a női blokk tehát nemzeti szempontból indulna ki. Ezzel szemben áll ugyan csak a nőmozgalmakban aktív szerepet játszó néhány temesvári asszony terve, amely szerint alakítsanak általános női blokkot és ebbe csoportosuljanak az összes nőiválasztók nemzetiségre, társadalmi állásra való tekintet nélkül. A szervezkedés megindult és a legrövidebb időn belül a temesvári nők kibontják a választási harc zászlaját.

Octavian Puticiu, notar public Timisoara

Árverési hirdetés

Alulírott Puticiu Oktavian timisoarai közjegyző ezennel közhírré teszem, hogy a hitelezők megbízásából késedelmes adós terhére és veszélyére f. évi január hó 4-én, 17 órakor a Friedl Erna által a timisoarai Kereskedelmi és Iparkamara palotájában birt. üzlethelyiségben különféle művészi festményeket nyilvános árverésen eladok, melyek a múlt évi december hó 20-án és 21-én tartott árverésen nem keltek el. A festmények darabonként és szükség esetén a kikiáltási áron alul is adatnak el a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés ellenében.

A vétel után járó kincstári illeték a vevőket terheli.

Temesvár, 1929 január 2.

Octavian Puticiu közjegyző

Butorvásár Aradon

Saját készítményű butorok állandóan raktáron. Gyári árak, 45%-os vasuti kedvezmény. Bruckner Lipót butorgyár. Arad, Str. Ioan Calvin 15. Tul. özv. Vajda Adolfné.

Hírek

13

Az esztendővel nem voltunk megelégedve, sőt ellenkezőleg, szidtuk mint a bokrot. Eltűnt a régi kegyelet, mely nemes arcú hófehér aggastyánnak ábrázolta távozó alakját. Helyébe, torzonborz, fekete, gonoszkepű bandita jelent meg a szilveszteri élelapok hátsábjain, kit eszeveszett menekülése közben jól irányzott rugásokkal illetnek a feldühödött ünneplők. Mellözve minden pietást, úgy kiakolbolítottuk

Fizessen

az elmúlt évet, mint a lopásért esélédet. Bizony nagy tolvaj volt ez a csunya esztendő, meglopta csekélyke megmaradt illúziókat, kiürítette zsebeinket és a sóhivatalnál számította le reményeinket, akár a Hermes bank. Az új évben van már csak minden bizodalunk. Rejtélyesen cikázik előttünk, egyelőre még az ismeretlen jövő dödönai homályában: 1930. Vajjon, hogy lesz mint lesz? Aki hisz a kabalisztikában, annak nem sokat ígér. Adjuk csak össze a számokat. Egy, kilenc és három, az bizony tizenhárom. Tizenhárom jegyében indulunk az új esztendőnek. Jó lesz, ha résen állunk és viházzunk. Óvatosság nem árt. F.

Boeu Szevér kerületi igazgató megkezdte működését. Bocu Szevér bánási kerületi igazgató, akinek ki nevezését tegnap közölte a hivatalos lap, ma érkezik meg Bukarestből Temesvárra. A kerületi igazgató az igazgatótanács közreműködésével, amely a kerületi igazgatóságokhoz tartozó prefektusokból áll, megteszi az előkészületeket az igazgatóság megszervezésére és az minden valószínűség szerint már január közepén ideiglenesen a prefektúra épületében megkezdni működését. A kerületi igazgatótanács ma Bocu Szevér elnöklete mellett már ülést is tart.

Wattaplan saját gyártmányu minden minőségben legolcsóbban Dénes & Pollák cégnél.

Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Coordonatorul prin Timisoara.)

Lugosra utazók

figyelmébe ajánljuk a

Hotel Imperial

szállodát, ahol tiszta és olcsó szobák, elsőrendű konyha és kitűnő fajborok állanak rendelkezésre. A Déli Hírnap előfizetői 10%-os kedvezményben részesülnek. Lázár Lajos, vendéglős

Kényelmesen, olcsón és jól Nagyváradon csak a

METROPOL

nagyszállodában lakik

100 minden komforttal berendezett, ujjonnan átalakított szoba.

Minden vonatnál a vendégeinket ingyen autót várja! Kereskedelmi utazók nagy árkedvezményben részesülnek.

Felemelték a temesvári rendőrtisztek fizetését. A temesvári rendőrprefekturára tegnap érkezett meg Joanitescu belügyi államtitkár távirata, amelyben az összes rendőrségi alkalmazottaknak boldog újévet kíván és őket fokozott munkára kéri. Egyben értesítette a rendőrségi kveszturát, hogy a tisztviselők fizetését sikerült egyenlő magasságra hozni a bukaresti rendőrtisztek fizetésével. Komiszárustól lefelé a fizetések az eddigiek maradnak, azonban rajta lesz, hogy ezek is emelkedjenek.

A magyar bizottság elutazott Hágába. Budapesti tudósítónk telefonálja: Bethlen István miniszterelnök, Walkó Lajos külügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Korányi Frigyes báró tegnap reggel Hágába utaztak. Beth-

elő a

len miniszterelnök a pályaudvaron a sajtó munkatársai előtt azon reményének adott kifejezést, hogy jó eredményt fognak elérni. Annak a sajtókampánynak, — mondotta — amelyek egyes államok lapjai ellenünk intéznek, lehetséges, hogy hatása lesz a közönség körében, de a hágai tárgyalásokra aligha bír befolyással. Ha sikerül a reparációs kérdést kielégítő módon megoldani, akkor gazdasági helyzetünk enyhülése várható. Ennek további feltétele azonban az, hogy a világ pénzügyi piacán lényeges javulás következzék.

Modern Kölesönkönyvtár

A világirodalom legkiválóbb és legújabb könyvei főlve a LÖBL könyvkereskedésben.

Asztaltársasági közgyűlések. A Nemes Sziv jótékony célu asztaltársaság hétfőn, január 6-án délután négy órakor a gyárvárosi Potyka-utca 1. szám alatt levő Polgárudvar vendéglőben rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlésre, amelyen beszámolnak az asztaltársaság múlt évi jótékony működéséről, az elnökség ezen az uton hívja meg a tagokat. A Testvérsziv jótékony asztaltársaság vasárnap, január 5-én délután négy órakor a józsefvárosi Pacsirta-utca 2. szám alatt levő hivatalos helyiségében tartja meg évi közgyűlését.

Halálozás. Reiber Henrik, a temesvári állami felmérési hivatalnak 1919-ig volt főnöke, újév hajnalán hatvanhatodik évében meghalt. Reiber Henrik 1864-ben született Temesvárott és apja ismert építésszámológ volt. Halálát özvegye, született Gaberdeen Mariska, fia Reiber Ervin volt huszárkapitány és leánya Jurenákné Reiber Mária, két unokája, négy fivére és két nővére, továbbá nagy rokonság gyászolja. Holttestét tegnap délután helyezték örök nyugalomra a gyárvárosi katolikus temetőben levő családi sírboltba.

A resicai katolikus templom új orgonája. A resicai római katolikus templom régi orgonáját kicserélték egy új orgonával, amelynek felszentelése most ment végbe. A felszentelést Liseherong Mátyás főesperes vezette, aki a beszentelés után ünnepi prédikációt tartott, majd nagymisét pontifikált. Az új orgonán, amelyen Tietz József templomi főkarnagy játszott, elsőnek a Te Deum hangzott fel. A nagymisén Rohr Péter vezetésével közreműködött a gyári zenekar, a templomi énekkar pedig Bambach Ernő vezényletével egyházi dalokat adott elő. Az új orgonát a temesvári Wegenstein-cég építette.

Arab küldöttség Angliában. Londonból jelentik: A palesztinai arabok a főmufti vezetésével küldöttséget megneveztek Angliába, amelynek feladata felvilágosítani az angol köztvélményt az arab cionistaellenes helyzetéről. S a f e d környékén a beduinok megtagadták az adó fizetését.

Déli

Erdemes főtisztviselő nyugdíjazása. Györbiri Jenő dr. törvényszéki főportarel, aki most töltötte be közszolgálatának harmincötödik évét, beadta állásáról való lemondását és nyugdíjaztatását kérte. Györbiri Jenő 1894-ben lépett Temesvár város szolgálatába, különböző ügyosztályokban működött, majd az árvaszékhez került, amelynek 1914-ben elnöke lett. Szorgalmával, lelkiismeretességével és előzékenységével nagy népszerűsége tett szert. Árvaszéki ügyekben irodalmi munkásságot is fejtett ki és résztvett minden jótékonyági mozgalomban. Az árvagyűk ujjaszervezése után került a törvényszékhez főportareli minőségben, ahol mostanáig működött.

ajándékba

egy doboz csokoládét vegyünk.

Somogyi

Lloyd-sor 11. szám.

Az angol kamatláb. Londonból jelentik: Az angol nemzeti bank igazgatósága tegnap ülést tartott, amelyen a hivatalos kamatlábbal foglalkozott. A bank a kamatlábat változatlanul öt százalékban állapította meg.

Horthy újévi nyilatkozata. Budapesti tudósítónk telefonálja: Az újév alkalmából a budapesti diplomáciai testület Orsenigo Cesare pápai nuncius vezetésével üdvözölte Horthy Miklós kormányzót. Horthy megköszönte a szerencsekívánatokat és hangsúlyozta, hogy Magyarország folytatja konstruktív építő munkásságát. A jelenlegi súlyos nemzetközi gazdasági krízis a koncentráció gondolatára készítet. Ez a tendencia arra kell, hogy készítse az európai államokat, hogy az egymással való együttműködés lehetőségét megtalálják. Ama bizalmát fejezte ki, hogy a nyugati nagy kultúrallamoknak erejük lesz a világ új képének kialakulását szerencsésen befolyásolni.

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cím a kiadóban.

MANIU ÜDVÖZÖLTÉ A RÉGENS TANACST. Bukaresti tudósítónk telefonálja: Maniu Gyula miniszterelnök az újév alkalmával megjelent régenstanács előtt és kifejtette, hogy a kormány az egész országgal és a néppel együtt legforróbb jókívánságai tolmácsolja az uralkodó, a királyi család és a régenstanács irányában. Remutatótt arra, hogy milyen nagy változásokon ment át az ország az utolsó évtized során, majd kifejtette, hogy a világgazdasági válság Romániát sem hagyta érintetlenül. A nemzet eszébe ráébresztésével sikerült a fenyegető nehézségeket fokozatosan kiküszöbölni. A román nép dinasztikus érzésekkel van eltelve és szorosan egyesül a trón körül. Az üdvözölő beszédre Miklós régenshereg válaszolt és teljes eredményt kívánt a kormánytól a nemzet javára kifejtendő munkájához.

A Hermes bank betétesinek feljelentése. A Hermes-bank betétesei által kiküldött bizottság elhatározta, hogy büntető feljelentést tesz az igazgatóság és felügyelőbizottság ellen. Felhívják a betéteseket, hogy január 5-én délelőtt tíz órakor a Lloyd-teremben jelenjenek meg.

Hírlapra

Harisson-balet

keres kifogástalan előéletű, szép, magas növésű intelligens leányokat, akik némi táncstudással bírnak. Jelentkezni lehet d. u. 2—3-ig

Józsefváros, Bem-u. 34. II. em, 28

ÚJ KEDVEZMÉNY

VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból

10%

kedvezményt olcsó

éteri árainkból (menet

kivéve) módunkban van az

UJSÁG kádóvatalával létesített

megállapodás alapján kibővíteni a

MAGYAR KIR. OPERAHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ

KAMARA SZÍNHÁZ

előadásaira szóló mérsékelt

áru jegyekkel. Tekintettel

a nagy keresletre, kérjük

szoba- és színházjegy ren-

delesét két-három nappal

előbb velünk közölni.

Park Szálloda

BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

A Filharmonikusok január nyolcadiki hangversenye

Temesvár, január 3.

A Bánság ünnepi hangversenye lesz a Temesvári Zenekedvelők Egyesületének január nyolcadiki önálló estélye a Tiszti Kaszinóban. Városunk félszázados zenei életének hagyományait őrzi a gazdag mult, melynek büszke birtokosa az 1871-ben megalakult, immár ötvenkilencszázötven Filharmonikus Egyesület. Dalosversenyeken többszörösen királydíjjal és első díjakkal kitüntetett Filharmonikusok védnöke Zichy Géza gróf, zászlóanyja néhai Bissingen Rezső grófné született Mocioni Georgina elnöke Nemes József miniszteri tanácsos. A Temesvári Zenekedvelők kulturmunkájával nem nyújt újszerűséget, hanem tradicionálisan eszelkszik

hangversenyéletünk fellendülésére. A Temesvári Zenekedvelők Egyesülete állította a hangversenydobogóra Európa legnevesebb művész nagyságait, akik közül sokan ma már világmárvánvá lettek. A Filharmonikusok égisze alatt rendezett több száz hangverseny közül számtalan még ma is ragyogó emléket varázsol lelkünkbe. A felejthetetlen ünnepi esték az egész Bánság közönségét vonzották városunkba. A Filharmonikusok hangversenyeinek sorozatát ezelőtt ötvenhét évvel nyitotta meg a Hellmesberger-féle hírneves vonósnyeggyessel. A Temesvári Zenekedvelők január nyolcadiki hangversenyükön a legtökéletesebb művészi felkészültséggel mutatkoznak be.

— A pápa bátyja meghalt. Rómából jelentik: Fratti gróf, a pápa fítestvére, két napig tartó rövid betegskedés után meghalt.

már

— Magyar előadások Szilveszterkor. A Magyar Párt gyárvárosi tagozata Szilveszter estéjén sikerült mulatságot rendezett a Mednyánszky-féle vendéglő nagytermében. Az estét nívós műsor vezette be, amelyet a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelői szolgáltattak, akik valamennyien sok tapsban részesültek. A műsor után tánc következett, amely a reggeli órákig tartott. Ugyancsak sikerült szilveszteri mulatságot rendezett a Vultur-sportegylet részvételével a Magyar Párt románai tagozata is. Több egyfelvonásos és magánszám került előadásra, amelyet a közönség mind tetőszéssel fogadott. Az előadást itt is tánc követte.

— Kiváló komponista tragikus halála. Newyorkból jelentik: Újév reggelén egy autó elgázolta Lambert Sándor hírneves zeneszerzőt és zongoraművészt. A kiváló komponista annak idején Bécsben végezte tanulmányait és Liszt Ferenc előtt is feltűnt nagy tehetsége, aki négy éven keresztül foglalkozott vele.

— Jubiláló temesi egyházi férfiak. Több temesi egyházi férfi az idén jubileumot ül. Ötven éves papi jubileumot tartanak és aranymiséjüket mondják Magyary Pál prelátnak április tizenhétedikén. Olajos József kanonok december tizenötödikén, továbbá Korek József volt nagyősi plébános és Michelbach Ferenc johannisfeldi esperesplébános. Ugyan csak aranymisés évfordulót ünnepel Kiss János dr. jelenlegi budapesti egyetemi tanár, aki azelőtt a temesvári szeminárium tanára volt. Huszonöt éves papi jubileumuk lesz Pákos Manó csukási lelkésznek és János Dezső pápai kamarásnak, azonkívül Mihalovits Gyula sági plébánosnak. Ugyancsak ebben az évben ünnepli ezüstmisés jubileumát Trefan Timoteusz dr., a radnai szerzetesek gvardianja.

— Öngyilkos kávéháztulajdonos. Budapesti tudósítók telefonálják: A Kazinczy-utcai fürdőben tegnap agyonlőtte magát Katona Freund Kálmán, az Erzsébet-köruti Kör kávéház tulajdonosa. A harminnégy éves fiatalember anyagi gondok miatt lett öngyilkos.

az

— Tűzoltásnál eltűnt ezreszek. Érdekes feljelentés ügyében indította meg a rendőrség a vizsgálatot. Két nap előtt éjjel Szőke Mária gyárvárosi Potyka-utcai lakosnő lakásán tűz ütött ki. A tüzet hamarosan észrevették és értesítették a tűzoltókat, akik csakhamar lokalizálták a tüzet. Szőke Mária tegnap reggel megjelent a gyárvárosi rendőrségen, ahol elmondta, hogy a szekrényében egy papírzaeszkóban harmincezer leje volt. Tűzoltás közben a szekrényt kivitték az udvarra és csak az oltás után sikerült a papírzaeszkót megtalálnia. Abból akkor már huszonhétézer leje hiányzott. A feljelentésről Velici komiszár értesítette Biste Leó tűzoltó főparancsnokot is és együttesen nyomozást indítanak az ügyben.

CFR-bérletjegyek,

vízumok, külföldiek utleveleinek meghosszabbítása bármely konzulátusnál gyorsan és olcsón

HERZL, Str. Iancu Vacarescu (Bem-u.)
28. Telefon 16-04, vagy LÖBL könyvkereskedés. Telefon 11-60. (586)

— Köszömlére tették a választói névjegyzékeket. A választói törvény értelmében december hónapban kiegészítették a kamarai és szenátori választásokra jogosult választók névjegyzékét. Ugyancsak kiegészítették a községi választásokra jogosultak lajstromát is és az összes lajstromokat és választói névjegyzékeket a város január 31-ig a városi titkári hivatalban, valamint az egyes telekbirozságoknál közzétevére tette ki. Bármelyik polgárnak módjában áll egy az utólagos helyesbítés, illetve a választói névjegyzékbe való fölvétel, valamint az esetleges törlés iránt a temesvári járásbirozsághoz jogorvoslattal fordulni.

Utazóknak nagy kedvezmény

a szép szobákkal, kiváló étteremmel elsőrangú konyhával rendelkező

RECORD - szállóban

NAGYSZENTMIKLÓS

— Olcsó építési kölcsön. Bakersi tudósítók jelelti: Az a bizottság, amelyet a kormány nevezett ki az építkezést előmozdító törvénytervezet elkészítésére, belejete munkáját. A javaslat főként a tisztviselőknek és munkásoknak nyújt alkalmat kis családi házak építésére és ebből a célból olcsó kölcsönöket irányoz elő. A tervezet törvényjavaslat formájában a parlamenti szünet után a törvényhozás elé kerül. A javaslatához csak annyi a megjegyzésünk, hogy jelenleg is van már egy törvény az építkezés előmozdítására, de azt nem hajtották végre. Most erre vonatkozólag eggyel több törvényünk lesz.

— Hermann János dr. vizsgálóbírói kinevezése. A temesvári törvényszékhez tegnap érkezett meg az igazságügyminiszterium értesítése, amely szerint Hermann János dr. táblabíró, aki eddig a temesvári törvényszéken működött, táblabírói rangjának meghagyása mellett vizsgálóbírónak nevezte ki. Hermann János dr. távozásával értékes munkaerőt veszít a temesvári törvényszék. Vizsgálóbírói kinevezésével az a cél vezérelte az illetékes köröket, hogy ezt a tisztséget olyan bíró töltsse be, aki az állam nyelvén kívül a kisebbségi nyelveket is bírja, Hermann János dr. ma foglalja el vizsgálóbírói állását.

előfizetést?

* A Déli Hírlap Budapesten államban olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII, Baross-tér 10.

Figyelem! Zombolyára utazók!

DACIA

szálloda és étterem a zombolyai elite közönség találkozóhelye. Kényelmes, kellemes, jó meleg szobák az utazóközönség számára.

Pontos kiszolgálás, olcsó árak, zene.

Gataljára utazók

ujjonnan átalakított vendéglőmben

10% kedvezményt kapnak

egy a szobaárakból, mint a vendéglői árakból, ha felmutatják a DÉLI HIRLAP utolsó előfizetési nyugtáját. Iztetes magyar konyha! Özv. Virág Józsefné tulajdonos

Alkalmi vétel

Soha nem lesz jobb alkalma butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.

Legnagyobb választék!

Garancia mellett

részletfizetéssel!

Behn József és Fia

butorgyára

Megújította

— A diktátor nem mond le. Madridból jelentik: A spanyol királyi palotában megtartott újvi minisztertanácsban megjelent Alfonso X király is. Az uralkodó kívánságára a miniszterek betérjésztették működésükről szóló jelentést. A minisztertanács a Primo de Rivera miniszterelnök lemondásáról terjesztett híreket megcáfolta.

— Utónállók a gyárvárosi ligetben. Vakmerő rablóátadásnak esett áldozatul Lindner Mihály harmincegy éves kőműves. Lindner újév napján, este felé a gyárvárosi mozi möött sétált, amikor két férfi megtámadta és egy súlyos tárggyal bezúrták a fejét úgy, hogy ájultan esett össze. Az utónállók azután kikutatták zsebeit és elmenekültek. A súlyosan sérült bűnösök akadtak rá, akik értesítették a mentőket és a rendőrséget. A mentők Lindnert a Bezanatáriumba szállították. A gyárvárosi rendőrség az utónállók kézrekerítésére megiette a szükséges intézkedéseket.

A nagyszentmiklósi közismert FEKETE SAS

szálloda és étterem

új vezetés alatt újra megnyílt. Kitűnő konyha, finom borok, pontos kiszolgálás, olcsó árak.

Kellemes szórakozások, táncterem zene.

Utazóknak 10% engedmény szállodai árakból.

A szép akar lenni!

használaton KULKA-féle liliom-tejkrém, liliom-tejzappant, liliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz”. I. Szentgyörgy-út.

Resicára utazók

a METROPOL szállóban (Str. Imp. Traian 8. sz. a.) étel, ital és a szobák árából

10%

kedvezményt kapnak, ha a DÉLI HIRLAP utolsó előfizetési nyugtáját felmutatják. 14 modernül berendezett szoba. Naponta rádiókoncert. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás.

Bauer Frigyes szállodatulajdonos

Rádió

Műsor:

Péntek (Január 3.) Budapest. 9 óra 15: Orosz balalajka zenekar hangversenye. **12 óra:** Jámbor Ágnes zongora- és Jámbor Böske hegedűhangversenye. **5 óra 40:** A Mandits szalonzenekar hangversenye. **7 óra 30:** Vig est. **8 óra 30:** Zenekari hangverseny. **10 óra:** Cigányzene. **Bécs. 11 óra:** Zenekari hangverseny. **3 óra 30:** Délutáni hangverseny. **4 óra 30:** Ulanowsky Lili énekhangversenye. **7 óra 30:** A bécsi opera előadásának közvetítése. Utána zenekari hangverseny. **Bukarest. 4 óra:** Szórakoztató zene. **4 óra 30:** Nemzeti zene. **5 óra 10:** Zenekari hangverseny. **8 óra:** Szimfonikus zenekari hangverseny. **9 óra 30:** Zenekari hangverseny. **Belgrád. 10 óra 30:** Gramofonzene. **12 óra 40:** Zenekari hangverseny. **6 óra:** Kávéházi zene. **8 óra:** Operaelőadás közvetítése. **Berlin. 7 óra:** Zenekari hangverseny. **8 óra:** Német, angol és belga adóállomások közvetítése. **9 óra 15:** Vig est. **10 óra 30:** Szórakoztató zene. **Breslau. 7 óra:** Orosz zene. **9 óra:** Honegger Dávid király című oratóriumának előadása. **Kattowitz. 5 óra 40:** Mandolinhangverseny. **8 óra 15:** Szimfonikus zenekari hangverseny. **Mährisch-Ostrau. 12 óra 30:** Zenekari hangverseny. **5 óra 30:** Operáriák. **8 óra:** Szórakoztató zene. **München. 4 óra 30:** Szórakoztató zene. **7 óra 35:** Operaelőadás közvetítése. **Prága. 7 óra:** Fuvószenekari hangverseny. **8 óra:** Szórakoztató zene. **9 óra:** Énekhangverseny zongorakísérettel. **10 óra 25:** Modern zene. **Stuttgart. 4 óra:** Délutáni hangverseny. **9 óra:** Német, angol és belga állomások közvetítése.

Szombat. (Január 4.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. **12 óra:** A rádió zenekarának déli hangversenye. **5 óra 40:** Gramofonzene. **7 óra 30:** Három egyfelvonásos vigjáték a Studióból, utána Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs. 11 óra:** A Cerda négyes hangversenye. **3 óra 30:** Szórakoztató zene. **7 óra 50:** Kamarazene. **8 óra 30:** Modern operettzene. **Breslau. 6 óra 50:** Szórakoztató zene. **8 óra 15:** Modern operetttrészetek. **10 óra 35:** Táncczene. **Brünn 11.30:** Gramofonzene. **12 óra 30:** Déli zene. **4 óra 30:** Jazz-band közvetítése Prágából. **8 óra 35:** Gramofonzene. **10 óra 20:** Kávéházi zene. **Berlin. 7 óra:** Olasz dalok. **8 óra:** Kabaré-előadás, utána táncczene. **Belgrád. 10 óra 30:** Gramofonzene. **12 óra 40:** Déli hangverseny. **6 óra:** Tamburicazenekar hangversenye. **8 óra:** Esti hangverseny. **9 óra 40:** Szerb cigányzene. **10 óra 40:** Táncczene. **Bukarest. 4 óra:** Könnyű zene. **5 óra 10:** Szimfonikus hangverseny. **8 óra:** Színelőadás közvetítése. **Kattowitz. 8 óra 30:** Esti hangverseny. **11 óra:** Táncczene. **Langenberg. 5 óra 30:** Citerahangverseny. **8 óra:** Vig est. Utána táncczene. **Mährisch-Ostrau. 11 óra 30:** Gramofonzene. **12 óra 30:** Déli hangverseny. **8 óra 15:** Szórakoztató zene közvetítése Pozsonyból. **10 óra 20:** Katonazene. **11 óra:** Kávéházi zene. **München. 6 óra 50:** Szórakoztató zene. **8 óra 30:** Tarka est. **10 óra 45:** Táncczene. **Prága. 4 óra 30:** Jazz-band. **8 óra 15:** Gramofonzene. **9 óra:** Szórakoztató zene. **10 óra 20:** Kávéházi zene. **Stuttgart. 7 óra 30:** Hegedűhangverseny. **Ziehrer M. Herr Biedermeier und Frau** című operettjének közvetítése. **11 óra 30:** Táncczene.

Színház

A magyar színház előadásai. A magyar színház előadása január hó hatodikáig szünetelnek. A legközelebbi újdonság világszenzáció lesz. Ehez hasonló darab még csak a Vörös Malom volt, azonban Toulton Dusier és Lovel Brentanó Pók című amerikai moziriportja ezt is fölülmulja. Van benne ének, tánc, evolúció, attrakció, mozi, kabaré, hangverseny, hipnozisz, telepátia és mindazok a esodálatos színpadi trükkök, amelyekkel a közönséget egy estére le lehet bilineselni. A Pók hétfőn, január hatodikán délután és este kerül bemutatásra Izsáky Margit, Szepessy Edit, Kiss Mariska, Veér Paula, Homokay Pali, Kallós Győző, Kassay Földes, Nyerges, Jeney és Joanovics felléptével a főszerepekben.

Pillangófőhadnagy. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület Vízkereszt napján, január 6-án délután négy órakor az egyesületnek a Tigris-utca 6. szám alatti helyiségében előadják Komjáthy Károlynak Pillangófőhadnagy című operettjét.

A Glória-dalegylet műsoros előadásai. A temesvári Glória-dalegylet az Erzsébetvárosi Társaskörrel együttesen szombaton este kilenc órakor és Vízkereszt napján délután öt órakor a Novotny-féle teremben nagyszabású műsoros estét rendez. Előadásra kerül három egyfelvonásos darab, azonkívül lesz több kiváló magánzám is.

Közgazdaság

Az új adóvallomásokat január hónap végéig kell benyújtani

A temesvári pénzügyigazgatósághoz megérkezett a pénzügyminiszterium rendelete az 1930. évre vonatkozó adóvallomások benyújtása ügyében. Az adóvallomásokat január harmincegyedikéig kell az illetékes kerületi adóhivatalhoz benyújtani. Kivételt képeznek a nagy gyári vállalatok, amelyek vallomásukat febr. tizenötödikéig adhatják be, valamint a részvénytársaságok, amelyek április harmincadikáig mérlegükben a közgyűlés által törvényt elfogadása után kötelesek vallomást tenni. A rendelet kifejezi, hogy mindaddig, amíg az adókiivetés az 1930. évre nem végleges, azaz az összes felbebeszési fórumokat nem járta be, a pénzügyigazgatóságok a január-április negyedre az 1929. évi adó alapján szedik be az adót. Az alábbiakban tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy milyen adóvallomási iven tegyék meg vallomásukat.

A kereskedelem és ipar képviselői, továbbá más, nem kereskedelmi jellegű foglalkozású egyének adóvallomásukat a 4. számú iven kötelesek meg tenni.

A globális adó kiivetésére az 5. számú vallomási iven kell vallomást tenni.

Kivételt képeznek a globális adóra nézve azok a falusi lakosok, akiknek 1929-ben a jövedelmük huszezer lei

alatt volt, mert ezeket az időközben megszavazott és érvénybe lépett törvény mentesíti a globális adó alól.

A pénzügyminiszterium rendelkezésében megállapítja, hogy ebben az évben az ingatlanok, ház vagy földingatlan jövedelmei után nem kell vallomást tenni, hanem az 5. számú iven tett vallomás után csakis a globális adót állapítják meg. Azok az ingatlanok, amelyek eddig adómentesek voltak és most adó alá esnek, vallomás tárgyát képezik és erre a 3. számú vallomási iv szolgál. Ujtitást tartalmaz az intézkedés, hogy mindazok, akik nem tudják kitölteni a vallomási ivet, az illetékes adóhivatalhoz fordulhatnak, ahol a tisztviselők valamelyike rendelkezésére áll az adózónak és kiállítja a vallomási ivet. A rendelet a továbbiakban felsorolja, hogy kik mentesek a globális adó fizetése alól. Erre nézve az eddig is ismert intézkedések maradtak érvényben. A rendelkezés végül hivatkozik a legújabbban megszavazott törvényben biztosított adóamnesztiára. Azok, akik az utolsó öt évben nem tettek vallomást, mentesülnek az összes büntetési következmények alól, ha ez év január havában az elmúlt öt év jövedelméről vallomást tesznek. Ellenkező esetben a törvényt szabta büntetésben részesülnek.

A MEGDRÁGULT GYUFA. A temesvári jövedéki hivatal ma osztja ki a tőzsdéknek a drágább gyufát, amely a svéd gyufatárszettel kötött megállapodás szerint már felemelt áron kerül

forgalomba. A gyufa ára máttól kezdve dobozonként két lei ötven bani, míg a luxusgyufa csomagja három lei lesz. Az új gyufák dobozán a régitől eltérő vignetta van és azon a gyufa ára is

fel van tüntetve. A jövedéki hivatal közli a fogyasztóközönséggel, hogy tőzsdések a régi gyufát kötelesek leles áron adni.

A budapesti tőzsde jegyzései (Január 2.) Leszámitolóbank 92, Kereskedelmi Bank 107,2, Angol Magyar Bank 86,0, Magyar Hitelbank 74,9, Pesti Haza 190,0, Drasche 1, Csáky-Prackfalvi 7,1, Urkányi 106, Rima 79,8, Salgó 44,0. Általános Részvény 606,0, Beccini 179, Nasic 150, Spodlum —, Szikra 28,8, Ganz 89, Magyar cukor 59,5, Délcukor 103, Lipták —, Egis 17,0, Nova 28, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Művészet

Ma este van Tolnay Béla hangversenye. Tolnay Béla zongoraművész a városi zeneiskola tanára, Temesvári zenei társadalmának egyik legnépszerűbb alakja. Nevét azonban nemcsak mint zenei pedagógus tette ismert, hanem zenei kompozícióival is. Ezek közül különösen dalai váltak gyorsan ismeretessé és műsoros esték programjain gyakran szerepelnek. A közönség már régen várt az alkalommal, hogy Tolnay Béla mint zongoraművész hangverseny keretében is fellépjen. Ez a kívánság nyer beteljesülést, mert a hangversenyben, amelyet Tolnay Béla ma este kilenc órakor rendez a tiszti kaszinóban. Hubay, Mozart, Beethoven és más neves szerzők lebravurosabb műveit fogja előadni. A hangverseny külön érdekessége, hogy azon Tátray Kornélia, a Kellamhangu koloratúrénekesnő is közreműködik, aki a zongoraszünetekben operariákat ad elő. A hangversenyre gyeket ma egész napon keresztül a Bánát hírlapirodában, este pedig a Tiszti Kaszinóban lehet kapni.

Sport

Temesvári vívók sikere. Nagy deklődés mellett ment végbe az Arad Tornaegylet országos vívóversenye Aradon, amelyen Pelegrini Angelus és Vanetu Liviusz (TAC) vívók képviselték Temesvárt szép sikerrel. Pelegrini és Vanetu most indultak a vízben versenyen és teljesítményük minden dicsőretet megérdemel. A verseny eredménye a következő volt: Kardverseny. 1. Biró (Nagyvárad AC) 2. Szántay (Nagyvárad AC) 3. Dehelean (Universitetea). 4. Giber (Nagyvárad AC). A hatodik jait Pelegrini Angelus nyerte. Törvényseny. 1. Dehelean (Universitetea) 2. Daboczy (Marosvásárhelyi SA). A törvényseny során Pelegrini Angelus legyőzte Daboczyt, a második helyezett. Vanetu Liviusz szintén felvést keltett ügyes akcióival. A fiatal temesvári vívógárda a vívás rendszer gyakorlása céljából minden szombaton a Belváros, Lenau-tér 2. szám alatti Pelegrini-féle vívóteremben gyakorolni fogja magát.

Megdöntött távuszási világrekord Edinburgból jelentik: A fedett uszoda medencéjében Gleitze Mercedes győztes íróleány a távuszási világrekordot megdöntötte. A fiatal bajnok ugyanis huszonhat órán keresztül tútőzkodott a vízben. A rekordot már 1929-ben kezdte és az újévben fejezte be, amikor pedig a vízből kikerült kimerültségtől ájultan rogyott össze.

Kivándorlók !!

Utaztatok ARGENTINIABA, BRAZILIABA, és URUGUAYBA, az egyedüli német társasággal, amelynek hajói kizárólag csak délamerikai kikötőkbe futnak. Egységes III. oszt. hajók a legnagyobb fényűzéssel. „Cap Arcona” nevű hajónk a világ egyetlen hajója, amely Hamburgból Dél-amerikáig csak 12 napot megy. Ovakodjatok a falukra utazó ügynököktől.

Forduljatok közvetlenül **Juliu Klein** ügynökségéhez
Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.
Állások: Arad, Bul. Regelé Ferdinand 62. Bucuresci, Bul. Dinicu Golescu 41 bis. Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag etível öt lei. Legkisebb apróhirdés harminc lei, álláskeresőknek tíz hétig husz lei. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő. Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

Alkalmazás

Keresetetik

Egy munkabíró nyug. kath. kántor, aki a filialisban lakás és szép díjazás érdekében vasárnaponként a kántori teendőket elvégző. Egy szláv nyelv tanára szükséges. Plébánia hivatal Jamulare (Timis). (30)

Kezdő-tisztviselőnt

Elvesz azonnali belépésre a Bohém világ kiadóhivatala IV., Arany János-telep 7. d. u 1 és 2 óra között. (31)

Biztos megélhetéshez

Erősek társat 60—70 ezer leiel. Csak a homoly reflektánsoktól kérek ajánlatot „Biztos” jellegre a kiadóba. (33)

Allást keres

Irodaszolgái

Előfizetői vagy bármilyen állást elvállalók. Vadász József, Erzsébetváros, Dózsa-u. 28. Érdeklődni a házmasternél. (35)

Adás-vétel

Odeon-patefon

Égészen új, 19 lemezzel bármilyen eladható áron eladó. Cím a kiadóban. (28)

Ház

Értékesebb telepen, mely áll egy és két szobás lakásból, a vízműveknél, 200 méterrel telekkel eladó. Ugyanott férfi varrógépek jutányos áron kaphatók. Formann szabó Buzási ut. 1. (11)

Lószerszám

Elvételre keresetetik, címetek a kiadóba kérek. (10)

Szilkszin-bunda

Eladó. Érdeklődni Múmalom portásánál. (37)

Eladó ház

Értékesebb helyen, két szoba, konyha, éléskamra, nagy udvar, kert, istálló és ól, 145.000 leiel. Rónac, Hertelendy-u. 22. (39)

Széna

Elvételre 80 méter mázsás eladó. Belvárosi, Lenau tér 1. ügyvédi iroda.

Lakás

Szoba-konyha

Értékesebb lakás, modern lakás, gyermektelen házaspárnak február elsejére kiadó. Királyi u. 15. (29)

Szoba-konyha

Elvételre beköltözhető, közel a villamoshoz kiadó III., Király u. 84. (34)

Különféle

Halló!

Elvételre 20 lei, Bubi hajvágás 20 lei, Manicur 20 lei. Bach, II., Farkas-tel. 2. (32)

Elsőrendű menü

Leves és főzelék sülttel 20 lei. Leves főzelék, sülttel és tészta 28 lei. Reggeli, ebéd, vacsora 1400 lei. „BUFET” bejáratokból 3. Kalapgyár és a nagymalom között.

Löwy Rozália

Elvesztett piros igazolványa, kéri a rendőrségen leadni. (38)

Piros tüzek, halvány arcok

— A Déli Hírlap eredeti regénye —
Írta: Kubán Endre.

5. Folytatás

— Két-három esztendő múlva, — mondja az inas Janinak — ha eléggé megerősödöm, én is olyan nagy fogóval fogok dolgozni, mint azok ottan.

— És akkor megtörtént a szerencsétlenség.

A hengerelt vas már a hengercsatorna végén járt és nemsokára pihenhetett volna. Kijött az egyik hengercsatornából és megadóan, félig döglötten hevert a görgőn.

Kollár Mátyás odalépett és mérőkörzőjét rácsapta a pirosuló lemezre.

Vadászokkal gyakorta megtörtént már, hogy odamentek az elejtett vadhoz, amelyet holtnak vélték, az pedig végső erejével rájuk csapott mancsával és szétloccsantotta a fejüket.

Ilyen végvonaglásban levő vad volt ez a lemez is, amely csendesnek, ártalmatlannak, veszélytelennek látszott, amint elnyujtottan ott feküdt a hengerpár előtti görgőn.

— És aztán egyszerre csak hirtelen a magasba csapott a vége és fölünkro az előbb még dühösen felesapódó kány farka.

Kollár Mátyás, akinek keze éppen akkor szoritotta rá a lemezre a mérőkörzőt, utána rándult és guggoló helyzetéből arca bukott.

Még nem volt ideje fölugrani, amikor az előbb még dühösen felesapódó forró lemez már erőltlenül visszahatott.

A körülálló munkások az iszonyat kiáltásban törtek ki. Ledobták fogóikat, oda akartak szaladni, hogy segítsenek, de már késő volt.

Kollár Mátyás a felső testével és a fejével ott hevert a vaslemezzel kiakart padlón az izzó vas alatt.

A megrémült munkások újra felkapták hosszú fogóikat és fölemelték társukról az égető terhet.

Más elősietők hirtelen fölkapták az iszonyúan összeégetett, eszméletlen állapotban fekvő Kollárt és félrevitték.

A hengerészek egyelőre még nem törődhetek vele. Nekik tovább kellett hengerelniük a hajólemezt. Keresztül kellett azt futtatniuk két-három hengerpáron még, amíg elérte a megfelelő méretet. Ezt a munkát egy emberélet miatt nem lehetett abbahagyni, mert akkor a félig kész lemez teljesen kihűlt volna, a hengerlést nem lehetett volna bevégezni és a támadt kárért őket terhelte volna a felelősség.

Kollár Jani, aki végignézte apja szerencsétlenségét, olyan fehér arccal állott még mindig mozdulatlanul, akár a márvány. Aztán hirtelen éles kiáltás buggyant ki az ajkán:

— Jaj, az apám!

De nem mert a súlyosan sebesülthez menni, aki körül egy csomó munkás foglalatoskodott.

Kollár Jani otthagya az ételhordó kosarat az edénnyel együtt, kiszaladt a hengerműből, menekült a gyártelepről, könnyei végigfolytak arcán.

Aztán futott, futott az utcákon végig. Fölrohant a hegysorokra. Emberek jöttek vele szembe és kérdezték, mi a baja. De Jani nem tudott egyebet válaszolni, csak ennyit:

— Jaj, az apám...

Lélekzete szinte elfulladt már, mire hazaért és valósággal bebukott a lakás ajtaján. Kollárné rémülten látta fia érkezését, rosszat, félelmeteset sejtve kérdezte tőle, hogy mi történt, de a válasz mindig csak az volt:

— Jaj, az apám...

A szerencsétlen asszony úgy ahogy volt, házi ruhájában, otthagya síró fiát, egyenesen a gyárba sietett. Kétségbeesetten rohant.

Mire a gyárba ért, akkorára ott már a munkások sérült társukat a földre terített kabátjaikra fektették, letépték róla a megmaradt ingfoszlányokat és fejét, nyakát, vállait és hátát bepólyálták úgy ahogy a mentőszekrényből előszedett vattával és gézzel. Ott volt már a balesetről értesített Ortway mérnök is, aki éppen intézkedett, hogy Kollár Mátyást kórházba szállítsák.

Az asszony kezeit tördelve furakodott keresztül a körülálló munkásokon és meglátva a földön fekvő férjét, zokogva vetette magát rája.

— Ó, Mátyás, Mátyás! Mi történt veled?

Ortway gyengéden felemelte a siránkozó asszonyt. Meg akarta nyugtatni, vizsgálni akarta, de nem talált szavakat.

A kórházból hozott hordágyra ráfektették Kollár Mátyást és elvitték.

Az orvos, amikor leszedték róla az ideiglenes pólyát és megnézte az iszonyú sebeket, nem szólt semmit, csak a fejét csóválta. Látta, hogy itt nincsen sok remény. Mégis megtett minden lehetőt. Hátha Isten csodát tesz és visszaadja Kollár Mátyás életét.

Az asszony egész délután ott volt a

kórházban sebesült férje mellett, aki egyetlen pillanatra sem nyerte vissza eszméletét. De amikor közeledett az öt óra, eszébe jutott, hogy haza kell mennie. Fel kell keltenie alvó nagyobbik fiát. Ferit, aki éjjeli szakmász és aki a szerencsétlenség miatt nem mulaszthat, mert különben mást tesznek a helyébe.

Feri, amikor az anyja felkeltette és elsírta neki a szerencsétlenséget, fásultan hallgatta a szavakat. Nem volt ideje sopánkodni és részletek után kérdezősködni, mert készülnie kellett az indulásra.

A munkás balesete nem akaszthatja meg a gyári üzemet. A hengerműben is zavartalanul folytatták az ebédidő végeztével a munkát. Kollár helyére mást állított a mérnök.

Kollár Mátyás pedig mozdulatlanul feküdt a kórházi ágyon. Csak néha néha hagyta el ajkát egy-egy gyenge sóhaj. Iszonyatos kínjai lehettek. Egy apáca állandóan mellette ült és figyelte.

Mikor Kollárné este visszaért a kórházba, férje már utolsó perceit élte. És akkor mint a tövig égett gyertya utolsó fellebbanó lángja, még egyszer felvibrált benne az élet.

Kinyitotta a szemét, megismerte a feleségét és gyenge hangon megszólította:

— Matild!

A meggyötört asszony, aki sejtette, hogy itt a vég, föl sikoltott, aztán sirva rogyott a földre az alacsony kórházi ágy mellé. Kétségbeesetten tördelte a kezét és sirva mondotta:

— Mi történt veled, Mátyás?

Kollár Mátyás hengerész a haldoklók szelidségével és sorsukba való beléteződöttségével nézett feleségére.

— Ne sirj, Matild. A fiuk...

Nem fejezhette be szavait. Az iszonyatos kín, amely gyötörte, megrázta egész testét és Kollár Mátyás újra elvesztette eszméletét.

Néhány pillanat múlva mély sóhajjal elhelt a lelkét.

(Folyt. köv.)

Irjon

egy levelezőlapot a Déli Hírlap címére (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4), amelyen megrendeli a lapot házhöz szállítva

egy hónapra 80 lei
negyedévre 240 lei
fél évre 450 lei
egész évre 900 lei

előfizetési árban. — Ha köztisztviselő vagy nyugdíjas, akkor

egy hónapra 60 lei
negyed évre 180 lei
fél évre 350 lei
egész évre 700 lei

csak az előfizetés.

Irjon azonnal!

ELSŐRENDŰ
HAJÓJÁRATOK MINDEN VILÁGRÉSZBEI

Aki Észak-amerikába, Canadába, Argentínába, Brazíliába, Uruguayba, Ausztráliába akar utazni, forduljon bizalommal az

„ATLANTIC”
UTAZÁSI IRODÁHOZ

Rendszeres hajójáratok következő kikötőkhöz: HAMBURG, BREMEN, ANTWERPEN, CHERBOURG, LIVERPOOL, SOUTHAMPTON, HAVRE. Minden érdeklődésre ingyenes, kimerítő felvilágosítást ad az

„Atlantic” Utazási Iroda
TIMISOARA, ARAD,
Str. I. C. Bratianu (Uri-u.) 10. sz. Boros Béni-tér 37
Telefon 21-16 Telefon 3-24

Déli Hírlap

SZOMBAT
1930 JANUAR 4

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉSE

A szovjetunio éltetésével kezdődött, felvonulással és ötvenkilenc letartóztatással végződött a munkanélküliek tüntetése

Temesvár, január 3.

Tegnap délután a Belvárosban nagy tüntetés és összejövetelre is került a sor a munkanélküliek és a rendőrség között. Hogy a dolgok idefejlődhetnek, az abban is magyarázatát leli, hogy a munkanélküliek bizottságának egyes tagjai a féktelenségig igyekeztek a tömeget feltüzelní. A város részéről a tüntetés kiosztását már megkezdték, tegnap délután pedig újabb ülést tartott a város ideiglenes bizottsága és azon elhatározta, hogy

a munkanélkülieknek családonként a kerületi telekbíróságok útján öt kiló burgonyát, három kiló lisztet és egy kiló hájat oszt ki hetenkint. Ezenkívül a városi népkonyhákban naponta négyszáz ingyenes ebédet adnak ki a munkanélkülieknek, betegek részére pedig díjtalan orvosi kezelést és gyógyszert bocsátanak rendelkezésre.

Mindenestre üdvös a segélyezésnek ez a módja, helyes volna azonban az is, ha a város — akárha póthitelek igénybevételevel is — mentől több közmunkát indítana meg. Szükség van arra is, hogy a hatóságok és a munkásság képviselőinek közbenjöttével pontos kimutatást csináljanak a munkanélküliekről, mert azok között, akik ma városi segélyt követelnek, vannak sokan olyanok is, akiknek semmi közük a munkássághoz és ismert notórius munkakerülők.

Lapunk más helyén részletesen beszámoltunk a tegnapi délelőtti eseményekről. A Munkásotthonban olyan beszédek hangzottak el, amelyek a munkanélkülieket arra biztatták, hogy a délutáni felvonuláshoz hozzanak magukkal késeket, botokat és köveket és mutassák meg, hogyha kell, cselekedni is tudnak.

Schön Márkus hangsúlyozta azt is, hogy a munkásság többé nem akar Bratianukért meghalni, de tudja

vérét saját ügyéért is ontani. A délelőtti gyűlés a szovjetunio éltetésével ért véget.

Délután aztán több száz főre menő tömeg gyülekezett a Munkásotthonban és annak környékén. Azonban a hatóság se maradt tétlenül és felkészülten

Harc a rendőrség és a tüntetők között

Délután öt óra tájban a Munkásotthon felől egyszerre megindult a munkanélküliek tömege. A Börze-utcán vonultak keresztül és a Rezső-utcán át a Jenőherceg-tér felé igyekeztek. Mikor azonban ki akartak lépni a Rezső-utcából a térre, ott egyszerre szemben találták magukat a rendőrséggel. A rendőrök kezeiket összefogva kordont képeztek, a tömeg azonban nagy erővel feszült nekik. Három rendőr visszaszorítás közben a sikos járdán elesett, ugyanakkor

a felvonulók egyike bokszerral olyan erővel vágta arcon Bordea rendőrt, hogy azt elborította a vér.

Kántor rendőrségi parancsnok erre kiadta az utasítást, hogy a tömeget erővel vissza kell szorítani. A rendőrök, akik már hetek óta állandó készenlétben vannak és emiatt nagy az elkészeredésük, erre leoldották kardjaikat és úgy kardlapozták meg a hozzájuk közel állókat. Óriási tumultus és lármá, kiabálás támadt erre. A tömeg közül sokan botokat és bokszereket fogtak a rendőrökre. Ezek azonban lépésről lépésre szorították vissza a tömeget. Sokan a házak kapualjába és az egyes üzletekbe menekültek, ahonnan később egyenkint távoztak és

várták a felvonulást. A városháza előtti teret és a mellékutókat megszállva tartotta a rendőrség, azonkívül fecskendővel kivonult a tüzoltóság is. A rendőrprefektúra udvarán készenlétben állott nagyobb készletű csendőrség és katonaság.

igyekeztek minél hamarabb és mentől távolabb jutni.

A rendőrök az egyre hátráló tömeget a Rezső-utcán, a színház előtti téren és a Börze-utcán keresztül visszaszorították. A tömeg erre a Munkásotthon felé vonult.

Sokan bontogatni kezdték az állami gyermekmenhely kerítését, magukat lécekkel fegyverezték föl és úgy kiabáltak, hogy most jöjjön a rendőrség, ha van bátorsága.

A Rezső-utca, amely akkorára már teljesen üres volt, valóságos csatatérhez hasonlított. A menekülő tömeg, amely között sok asszony is volt, futásban elvesztett mindenféle tárgyat. Sapkák, fejkendők, szatyok, botok hevertek mindenfelé. A Jenőherceg-tér bejáratánál egy elhagyott bocskor buslakodott.

A Munkásotthonban és annak környékén közben egyes vezetők arra tüntették a tömeget, hogy kísérelje meg újra a felvonulást a városháza felé és töltsék tele zsebeit kövekkel. Erre a hírrre a rendőrség, a katonaság és a csendőrség a Munkásotthon felé vonult. Amikor a tömeg a karhatalmat felvonulni látta, sokan sietve távoztak és a Skudier-parkon, továbbá a Mehalia felőli mezőn oszoltak szét.

A rendőrök, katonák és csendőrök erre nemsokára körülfogták a Munkásotthont és behatoltak oda.

A rendőrtisztek az élükön rendőrgénységtől kísérve a Munkásotthon emeletére mentek, ahol elcsúszkáltak. Kálmán szakszervezeti titkár jött velük szembe. Ugyancsak az emeletre találtak a munkanélküliek bizottságának tagjai közül Schön Márkus, Grün Demetert, Grün Miklóst és Jutina Jánost, akiket Gutu Tódor rendőrkormányos megfelelő rendőrséggel a rendőrprefektúrára kísérték. A rendőrség azután végigkutatatta az emeletet a Munkásotthon és az egyes folyosókon a moziban és más helyiségekben összesen harmincöt férfit és tizenkét nőt talált. Ezeket körülfogta a rendőrség és ugyancsak a rendőrségre vitték őket. Jonescu Gyula dr. déli rendőrprefektus és Radulescu ügyész

a Munkásotthont Kelemen László gondnok őrizetére bízták azzal, hogy abba egyetlen munkást sem szabad beengednie. Az egyes helyiségeket lezárták és a kulcsokat magukkal vitték.

A rendőrprefektúrán tegnap este táncokozás volt, amelyen megállapították, hogy a karhatalom egyelőri készenlétben marad és mindent megtesz a rend és nyugalom biztosításáért. A letartóztatott munkásokat még aznap folyamán sorra igazoltatták, azonos kihallgatásuk csak ma kezdődik. A Munkásotthon folyosóján egy társat találtak tóglatörmelékekkel, szőrvet és botot.

A zavargás folyamán a Börze-utca tüntetők beverték Eiszel János szerkeszkedő kirakatát. Eiszel János azelőtt a Munkásotthon boltjának vezetője.

A csetepaté során tíz rendőr a fején és kezein bokszerektől és botoktól szenvedett sérüléseket. A munkásság közül szintén számosan sérültek meg,

ezek közül sokan idejében hazamentek és így számuk ismeretlen. A megsebesültek közül első segélybeszerezettük Gyukics Tomát, Frankla pincért, Schweiger Mátyás és Riga Ferencet. Három asszony tumultusban elájult. Ezek Rosen Sándorné, Popper Sarolta és Popper Magda. A megsebesültek közül kettő kórházban ápoltak.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3.08, Párisban 15.15

Temesvári magánárfolyamok 1930 január 3-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizosztályának árfolyamai.

Az alábbi számok a mai árfolyamok középkursusát jelentik.

Angol font 817.—, Dollár 167.40, Hollandi forint 67.58, Dinár 2.97, Francia frank 6.60, Olasz lira 8.78, Cseh korona 4.83 1/2, Német márka 40.12, Osztrák schilling 23.46, Magyar pengő 29.36, Svájci frank 32.58.

Terményárak:

Buza 495—530, tengeri 250, árpa 300, zab 290, korpa 170, tőkmag 820, napraforgómag 545, burgonya 125 lei száz kilónként.

**Különféle
épületanyag
eladó.**
Érdeklődni lehet a
Temesvári Sörfözde R.-T.
igazgatóságánál